

غدیر؛ پیام ماندگار ولایت، اخوت و مسئولیت در امت اسلامی!

واقعه غدیرخم یکی از برجسته‌ترین و ماندگارترین رخداد‌های تاریخ اسلام است که در واپسین ماه‌های حیات پیامبر اکرم(ص) و در بازگشت از حجة الوداع به وقوع پیوست. این رویداد بزرگ، صرفاً نظر از برداشت‌های تاریخی و کلامی مختلف، در حافظه جمعی مسلمانان به عنوان یکی از مهم‌ترین مناسبت‌های اسلامی جایگاهی ویژه یافته و همواره مورد توجه اندیشمندان، محدثان و مورخان مسلمان قرار داشته است.

غدیر در نقطه‌ای راهبردی از سرزمین حجاز و در برابر جمع عظیمی از مسلمانان رخ داد؛ جایی که پیامبر اکرم(ص) با ایراد خطبه‌ای تاریخی، بر مجموعه‌ای از آموزه‌های بنیادین اسلام تأکید کردند؛ آموزه‌هایی که حفظ دین، پاسداری از ارزش‌های الهی، مسئولیت‌پذیری اجتماعی، تمسک به قرآن کریم و توجه به جایگاه اهل‌بیت(ع) در میان امت اسلامی از مهم‌ترین محورهای آن به شمار می‌رود.

یکی از ابعاد مهم واقعه غدیر، تأکید پیامبر اکرم(ص) بر پیوند ناگسستنی مسلمانان با قرآن کریم و خاندان خود بود. این پیام، مسلمانان را به حفظ میراث نبوی، پایبندی به ارزش‌های اخلاقی و تلاش برای

جلوگیری از تفرقه و اختلاف فرا می‌خواند. از همین رو، غدیر را می‌توان نماد تداوم رسالت نبوی در عرصه هدایت، اخلاق و مسئولیت اجتماعی دانست؛ پیامی که مخاطب آن نه یک گروه خاص، بلکه همه مسلمانان در طول تاریخ هستند.

نکته قابل توجه آن است که اصل واقعه غدیر و نقل حدیث مشهور آن در منابع متعدد تاریخی و حدیثی مسلمانان ثبت شده و بسیاری از دانشمندان جهان اسلام آن را روایت کرده‌اند. این گستردگی نقل، نشان‌دهنده اهمیت این رخداد در تاریخ اسلام و جایگاه ویژه آن در میراث مشترک مسلمانان است. از این منظر، همانگونه که اشاره گردید غدیر بخشی از حافظه تاریخی امت اسلامی و سرمایه‌ای ارزشمند برای شناخت بهتر سیره و آموزه‌های پیامبر اعظم(ص) محسوب می‌شود.

امروز در شرایطی که جهان اسلام بیش از هر زمان دیگری نیازمند همگرایی، هم‌افزایی و تقویت پیوندهای برادری است، بازخوانی پیام‌های مشترک غدیر می‌تواند زمینه‌ای برای تحکیم وحدت اسلامی باشد. غدیر مسلمانان را به وفاداری نسبت به ارزش‌های الهی، احترام به کرامت انسانی، پایبندی به اخلاق اسلامی و حفظ انسجام امت دعوت می‌کند؛ اصولی که مورد اتفاق همه مذاهب اسلامی است و می‌تواند مبنای گفت‌وگو، تفاهم و همکاری میان مسلمانان قرار گیرد.

مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی نیز با تأکید بر همین مشترکات، غدیر را فرصتی برای تعمیق فرهنگ اخوت اسلامی و گسترش محبت و مودت میان پیروان مذاهب مختلف می‌داند. در پرتو این نگاه، غدیر نه نقطه‌ای برای اختلاف، بلکه بستری برای تأمل در مسئولیت‌های مشترک مسلمانان در حفظ عزت، اقتدار و وحدت امت اسلامی است؛ امتی که با تمسک به قرآن کریم و سیره پیامبر رحمت(ص) می‌تواند بر چالش‌های پیش رو غلبه کرده و آینده‌ای روشن‌تر برای جهان اسلام رقم بزند.